

Політика

забезпечення прав дитини:
світові тенденції та Україна

Конвенція ООН про права дитини

.... Впевнені в тому, що **сімі як** основному осередку суспільства та **природному середовищу** для зростання і благополуччя всіх її членів і особливо дітей **мають бути надані необхідні захист і сприяння**, з тим щоб вона могла повністю покласти на себе зобов'язання в рамках суспільства

Конвенція ООН про права дитини

..... Визнаючи, що **дитині** для повного та гармонійного розвитку **необхідно зростати в сімейному середовищі**, в атмосфері щастя, любові та розуміння

Рекомендації ООН щодо альтернативної **опіки для дітей**

..... допомогти урядам країн-членів ООН у формуванні **такої політики** та запровадженні **такої практики**, яка б **перш за все підтримувала біологічну родину кожної дитини** та забезпечувала функціонування

Рекомендації ООН щодо альтернативної **опіки для дітей**

- принцип
необхідності
- принцип
відповідності

Рекомендації ООН щодо альтернативної опіки для дітей

- усі зусилля повинні бути в першу чергу спрямовані на те, щоб **дитини виховувалася у рідній сім'ї** – держава повинна забезпечити для сімей доступ до усіх необхідних послуг, які б підтримували їх у виконанні батьківських обов'язків (ст. 3)
- держава є відповідальною за забезпечення альтернативної опіки для дитини **на рівні громади** (ст. 5)
- обрана форма альтернативної опіки повинна **переглядатися регулярно**, базуючись на потребах дитини для розвитку (ст. 5)
- особлива увага повинна приділятися **вразливим сім'ям з дітьми**

Рекомендації ООН щодо альтернативної **опіки для дітей**

Наголос на необхідності вжиття усіх можливих заходів для **попередження вилучення дитини з сім'ї**. Основний засіб – відповідний та досконалий **процес прийняття рішення** щодо ситуації з дитиною.

Для цього державні необхідно:

- забезпечити, що **процес оцінки потреб дитини** відбувається на основі міждисциплінарного підходу і погляди різних спеціалістів враховано
- забезпечити, щоб у процесі здійснення оцінки потреб дитини було визначено **необхідність у послугах та підтримці**
- підтримувати та заохочувати **навчання** спеціалістів та практиків, особливо лікарів та педагогів, які є першими, хто може виявити проблеми та направити сім'ю до відповідних служб
- створити **систему** фінансової та матеріальної **підтримки** тих сімей, які перебувають в кризі

Європа: документи

- Стратегія “Європа 2020”
- Рекомендація Єврокомісії щодо забезпечення добробуту дітей та подолання бідності
- Стратегії Ради Європи щодо прав дитини на 2012-2015 роки (проект)
- Рекомендації щодо прав дитини та соціальних послуг, дружніх до сімей з дітьми (2011)

Європа: документи

Рекомендації щодо прав дитини та соціальних послуг, дружніх до сімей з дітьми

- **основна мета**

- розвиток соціальних послуг для дітей та сімей

- **фундаментальні принципи**

- найкращі інтереси дитини

- право дитини на участь

- право дитини на захист

- **основні елементи**

- загальні/універсальні соціальні послуги

- спеціалізовані соціальні послуги

- інтенсивні соціальні послуги

Європа: ключові позиції

- підтримка та зміцнення сімей – передумова **подолання бідності дітей**
- створення ефективних послуг підтримки сімей з дітьми – роль **місцевої влади**
- **інтегрований підхід** у роботі усіх служб
- розвиток **універсальних послуг** – розвиток батьківського потенціалу
- **раннє** виявлення вразливих сімей
- моніторинг та оцінка результатів задля **якості послуг**

Центрально-Східна Європа

- 90-ті – період ентузіазму та **реформ**
- 2000-2010 – період **стагнації** – переважає прагматичний підхід та ставлення виживання

Центрально-Східна Європа

- політика є фрагментарною
- політика не розробляється на доказовій базі
- інституційні форми опіки ще досі переважають
- діти до 3-х років ще в інтернатах і є “постачальниками” системи
- слабка міжвідомча взаємодія
- слабкі альтернативи – надія на інтернатну опіку
- **нагальна потреба** визнати провал щодо системних змін та серйозно розглянути це питання

Україна

липень 2010

- доручення Прем'єр-міністра України, спрямоване на подальший **розвиток** і поглиблення **інтернатної системи** в Україні

грудень 2010

- адміністративна реформа – “загублені” функції

Україна

Всеукраїнська нарада з питань захисту прав дитини

27 жовтня 2011р.

Президент України, В.Ф. Янукович, зазначив:

- потребує перегляду практика соціальної підтримки сім'ї
- назріло питання реформування центральних і місцевих органів виконавчої влади, що опікуються усиновленням та захистом прав дитини
- чотири роки активно обговорюється питання реформування інтернатних закладів – практичних результатів поки що надто мало

Україна

Всеукраїнська нарада з питань захисту прав дитини

27 жовтня 2011р.

- «Найголовніший пріоритет держави - це **захистити сім'ю**, не допустити, щоб дитина стала сиротою. Для цього потрібна більш активна робота з проблемними сім'ями і персональна відповідальність керівників місцевих органів влади за рівень дотримання прав дитини в регіонах»

Сергій Тігіпко, Віце-прем'єр-міністр,
Міністр соціальної політики України

Дитинство – не повернути

- Учасники
- Розклад роботи
- Майстер класи